

POSUDEK OPONENTA

K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Jméno diplomanta:	Ondřej Mičák
Téma práce:	Trest zákazu činnosti a jeho kontrola
Rozsah práce:	82 stran (<i>od úvodu po závěr, včetně</i>) – cca 107 normostran
Datum odevzdání práce:	3. 3. 2023
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.

Předložená diplomová práce studenta Ondřeje Mičáka se věnuje jednomu z druhů trestů v českém trestním právu, a to konkrétně trestu zákazu činnosti a jeho kontrole. Zvolené, opakovaně studenty zpracovávané, téma je z hlediska teoretického i aplikačního aktuální, o čemž svědčí i diplomantem předkládané statistické údaje četnosti ukládání trestu zákazu činnosti zejména v souvislosti s řízením motorových vozidel nebo v poslední době rezonující novelizace trestního zákoníku zákonem č. 220/2021 Sb., kterou s účinností od 1. 7. letošního roku dojde k zavedení tzv. terapeutického programu pro rizikové řidiče do ustanovení § 73 odst. 3 tr. zákoníku. Práce je pojata převážně trestněprávně, nechybí v ní však ani četné pohledy a údaje kriminologického charakteru (kriminologické náhledy se vyskytují především v úvodních částech práce, kde student kupříkladu na str. 5 uvádí základní teorie trestání). Z hlediska užitých metod je nutno zmínit především metodu deskriptivní.

Diplomová práce je rozdělena do deseti obsahových kapitol ohraničených úvodem a závěrem. Autor začíná od velmi obecné problematiky systému trestů v českém trestním právu, od druhé kapitoly pak pozornost zaměřuje výhradně na trest zákazu činnosti. U něho diplomant nejprve ve druhé kapitole rozebírá samotný účel a postavení této trestní sankce v systému českého trestního práva, aby se posléze v kapitolách věnoval podmínkám ukládání trestu zákazu činnosti či výkonu a kontrole tohoto trestu. Kladně je z pohledu oponenta třeba hodnotit, že práce obsahuje – vhodně systematicky zařazené – kapitoly věnované specifickým trestu (resp. trestního opatření) zákazu činnosti ve vztahu k sankcionování právnických osob a mladistvých. V závěrečných částech textu diplomant specificky rozebírá související trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 trestního zákoníku nebo také

přehledně rozebraný zákaz činnosti ve správním trestání. Poslední obsahová kapitola je tvořena úvahami *de lege ferenda*, které diplomant vztáhl k (nejčastějšímu) zakazu řízení motorových vozidel. Strukturování diplomové práce je z pohledu oponenta vhodně zvoleno, souslednost textu je logická a odpovídající obvyklému členění kvalifikačních prací zaměřených na některý z druhů trestů. První kapitola by nicméně podle oponenta mohla být alespoň drobně zkrácena, protože se zabývá především ryze obecnými kriminologickými či trestněprávními úvahami a jen informacemi ohledně sankcionování, které nejsou pro práci – v rozsahu práce diplomové směřované na konkrétní druh trestu – nezbytné vzhledem k dalšímu vyznění. Kladně oponent hodnotí přiložený seznam zkratk a celkovou přehlednost práce.

Věcný rozbor provedený diplomantem je velmi komplexní, oponent v textu neshledal výraznější věcné nesrovnalosti či nesprávnosti (příkladem drobného nedostatku může být kupříkladu neúplné vymezení pojmu trestní zákon podle § 110 na str. 24, kde by mělo dojít taktéž ke zmínění TOPO). Nutno ocenit, že se v práci zmiňují všechny důležité aspekty trestu zákazu činnosti, a ve vztahu ke všem je rozbor diplomanta dostatečně důkladný. Vytknout před závorku je žádoucí i množství autorem řešených dílčích a pro praxi složitějších otázek (např. možnost uložení trestu zákazu činnosti spolku, politické straně, státem uznané církvi nebo senátorovi či zastupiteli – viz str. 33, str. 40). Diplomant vhodně uvádí historické souvislosti, současně však neopomíná zmínit také právní úpravu plánovanou (srov. např. na str. 15 – 16). V částech textu, kde diplomant vyjadřuje kritické či nejednotné názory na stávající legislativní nastavení či praxi, by bylo někdy žádoucí blíže osvětlit postoj diplomanta k problematice a důvody k němu vedoucí se současným vyvozením možných návrhů *de lege ferenda* (viz např. kritika na str. 14 práce směřovaná k trestním sazbám pro recidivující pachatele nebo poukaz na názorovou nejednotnost ohledně odebrání řidičského průkazu na str. 68). Drobným zklamáním při postupném čtení práce byla pro oponenta poslední desátá obsahová kapitola (úvahy *de lege ferenda*), a především pak závěr práce. U úvah *de lege ferenda* se diplomant v téměř polovině kapitoly věnoval otázkám nikoli ryze trestněprávními, kdy zmiňuje například systém výuky v autoškolách. Oponent sice souhlasí, že i tato okolnost má provázanost s rozebíraným tématem, nicméně u návrhů ke zlepšení právní úpravy by ocenil důkladnější rozbor a více námětů přímo ve vztahu k (celému) trestu zákazu činnosti, a to i s ohledem na předchozí velmi detailně pojímané obsahové kapitoly. Závěr práce je pak jen velmi stručný a do značné míry opakující informace a věty z úvodu práce, kdy je otázkou, zda tato skutečnost nemůže být dána kupříkladu časovou tísň pro dokončení textu.

Oponent nicméně velmi kladně hodnotí a vyzdvihuje práci diplomanta se zdroji, a to především ve vztahu k množství do práce vhodně integrovaných statistických dat a dlouhé řady zcela relevantních soudních rozhodnutí. U statistických dat diplomant navíc – podle názoru oponenta přiléhavě – zobecňuje a uvádí stávající vývojové trendy (viz např. na str. 18). Výtečná je také již zmíněná práce s četnou judikaturou, kdy diplomant na konkrétních trestních věcech

demonstruje uváděné skutečnosti, což lze ilustrovat například v druhém odstavci na str. 21 u popisu souvislosti trestného činu se zakazovanou činností nebo na stranách 27 a 28, kde je výklad zaměřen na druh a rozsah zakazované činnosti. Právě tuto podkapitolu (3.4) shledává oponent jako jednu z nejvydařenějších, a to zejména díky uváděným kasuistikám (v podkapitole je zmíněno kolem dvaceti soudních rozhodnutí, především pak Nejvyššího soudu). Judikatura provází i další části textu, viz např. hned podkapitola následující. Nadprůměrné množství zdrojů je i ve vztahu k pramenům knižním a časopiseckým. Citování je napříč textem prováděno řádně, poznámkový aparát je velmi bohatý – práce obsahuje přes 420 poznámek pod čarou, což je ve vztahu k průměrné diplomové práci silný nadstandard.

Jazyková úroveň textu je dobrá, práce byla evidentně podrobena pečlivé jazykové korektuře, neboť se v ní vyskytuje zcela minimální množství překlepů. Upozornit lze snad pouze na občas se vyskytující chybné psaní čárek ve větách či vyšínutí z větné vazby, nicméně tyto připomínky sám oponent shledává ve vztahu k celkové jazykovo-gramatické kvalitě práce za zanedbatelné. Čtivosti a srozumitelnosti textu přispívají převážně kratší odstavce s jasně formulovanými větami (souvěťmi). K formální úpravě textu tak oponent nemá výhrad.

Oponent neshledal známky plagiátorství, čemuž odpovídá i výsledek kontroly v systému Theses.cz (*celková podobnost 20 %*) a v systému Turnitin (*celková podobnost 33 %*).

Předložená diplomová práce je komplexním zpracováním problematiky, ocenit je nutno především dlouhou řadu obstarané judikatury vhodně doplňující a na praktických příkladech demonstrující řešené otázky. Výhrady oponenta směřují především k závěrečným dvěma kapitolám práce, resp. k relativně omezenému zaujímání vlastních názorů ze strany diplomanta a podkládání případných názorů věcnými argumenty či návrhy.

Pro vše výše uvedené oponent práci doporučuje k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Diplomant by v rámci ústní obhajoby mohl vyjádřit vlastní názor na plánované zavedení tzv. terapeutického programu pro rizikové řidiče, a uvést případné argumenty pro a proti jeho zavedení (viz např. str. 80 práce a diskuse k této problematice se vztahující).

Navržený klasifikační stupeň v případě úspěšné obhajoby:

Na základě předloženého písemného znění diplomové práce navrhuje oponent v případě úspěšné ústní obhajoby předběžně klasifikaci stupněm: **velmi dobře (2)** či výborně (1).

V Praze, dne 13. 3. 2023

JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.
oponent